

POSTANOWIENIE

Dnia 25 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z powództwa "P." Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej w S.

przeciwko M. w S. (Szwecja)

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 kwietnia 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 1 czerwca 2016 r., sygn. akt I ACa (..),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez

powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, iż wskazanie przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżącego obowiązek przedstawienia zagadnienia o charakterze abstrakcyjnym wraz z argumentami prowadzącymi do rozbieżnych ocen prawnych, wykazania, że nie zostało ono rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych podobnych spraw, przyczyniając się do rozwoju prawa (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w danej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 2015 r., I CSK 976/14, nie publ.).

Zdaniem skarżącej w sprawie, w której wniesiono skargę występuje istotne zagadnienie prawne w postaci konieczności odpowiedzi na pytanie czy wadliwe procedowanie przez Sąd Apelacyjny w zakresie prowadzenia postępowania dowodowego i nie wydanie wyroku kasatoryjnego, doprowadziło do naruszenia prawa do obrony skarżącej oraz prawa do równego traktowania stron w postępowaniu cywilnym, jak i do naruszenia zasady wydawania orzeczeń sądowych w oparciu o pełny i kompletny materiał dowodowy.

Zagadnienie prawne sformułowane przez skarżącą nie spełnia wyżej sprecyzowanych w judykaturze Sądu Najwyższego wymagań. Przede wszystkim, nie ma charakteru abstrakcyjnego, syntetycznego i uniwersalnego, lecz jest osadzone w okolicznościach konkretnej sprawy i jest pytaniem w tej właśnie sprawie. We wniosku brak jest odniesienia do orzecznictwa Sądu Najwyższego i

poglądów doktryny w kwestiach objętych zagadnieniem prawnym. Skarżąca nie przytoczyła ani nie uzasadniła takich argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, nie skonkretyzowała przepisów, z którymi związała zaprezentowany problem prawny. Nie wyjaśniła, dlaczego te zagadnienie ma charakter istotny. W zasadzie ograniczyła się do sformułowania pytania, nie przeprowadzając żadnego wyводу prawnego dla wykazania, że jej wątpliwości stanowią istotne zagadnienie prawne wymagające zaangażowania Sądu Najwyższego.

Ponadto w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że pozbawienie strony możliwości obrony swych praw (stanowiące naruszenie zasady równości stron) ma miejsce wówczas, gdy w następstwie wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej strona nie mogła brać lub nie brała udziału w postępowaniu lub jego istotnej części, jeżeli skutki tych wadliwości nie mogły być usunięte na następnych rozprawach przed wydaniem wyroku w danej instancji. Oddalenie wniosków dowodowych nie jest pozbawieniem strony możliwości obrony swych praw i nie uzasadnia zarzutu nieważności postępowania (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 1974 r., II CR 155/74, OSPiKA 1975, z. 3, poz. 66 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., II UKN 121/00, OSNP 2002, nr 17 poz. 421). Natomiast o nierozpoznanie istoty sprawy uzasadniającym wydanie wyroku kasatoryjnego, można mówić wówczas, gdy sąd nie odniósł się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania, albo merytorycznych zarzutów strony, uznając bezzasadnie, że nie jest to konieczne z uwagi na istnienie przesłanek materialnoprawnych lub procesowych unicestwiających roszczenie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2015 r., V CZ 91/14, nie publ.; z dnia 5 marca 2015 r., V CZ 126/14, nie publ.; z dnia 21 maja 2015 r., IV CZ 10/15, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2015 r., I CZ 60/15, nie publ. oraz powołane w nich orzeczenia).

Natomiast oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wymienionej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie*, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności orzeczenia z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami albo jego wydania w

wyniku oczywiście błędnej, widocznej bez głębszej analizy prawniczej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Natomiast skarżący przedstawiając, jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” powinien wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (por. m.in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100 i z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Oczywistej zasadności skargi skarżąca upatrywała w pominięciu przez Sąd Okręgowy znacznej części jej wniosków dowodowych, mimo, że nie były spóźnione oraz nie wydaniu w takiej sytuacji procesowej przez Sąd Apelacyjny wyroku kasatoryjnego.

Skonfrontowanie rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, by skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona w wyżej wskazanym rozumieniu. Skarżąca odwołuje się do uchybień procesowych Sądu pierwszej instancji w sytuacji, gdy skarga może odnosić się wyłącznie do naruszenia przepisów postępowania przez Sąd drugiej instancji (art. 398¹ k.p.c.). Sąd Apelacyjny szczegółowo umotywował, dlaczego nie podzielił zarzutów apelacji, w tym w szczególności zarzutu dotyczącego zaniechania przeprowadzenia zawioskowanych przez skarżącą dowodów, jako spóźnionych. Wbrew stanowisku skarżącej protokół rozprawy przeprowadzonej w dniu 9 lipca 2015 r. przed Sądem Okręgowym w Szczecinie nie potwierdza zgłoszenia zastrzeżeń w trybie art. 162 k.p.c. po oddaleniu wniosków dowodowych pozwanej o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków W. K. i I. S. (k. 411) Zastrzeżenie takie zostało natomiast zamieszczone w protokole rozprawy przeprowadzonej 16 października 2015 r., ale przez pełnomocnika powódki, w związku z oddaleniem wniosków dowodowych strony powodowej (k. 244, 247 i k. 554). W świetle jednoznacznej treści art. 386 § 4 k.p.c. nie stanowi nierozpoznania istoty sprawy i podstawy do wydania wyroku kasatoryjnego konieczność uzupełnienia postępowania dowodowego. Trudno akceptować pogląd jakoby obowiązkiem sądu było dopuszczenie wszystkich wnioskowanych przez strony dowodów, skoro pozostaje on w sprzeczności z treścią art. 207 § 6 i 381 k.p.c. Nie sposób również upatrywać oczywistej

zasadności skargi w wywiązaniu się przez pozwaną z zobowiązań płatniczych wobec powódki, skoro Sądy obu instancji przyjęły, iż skarżąca nie wykazała przekonująco swoich twierdzeń, a oczywistą zasadność skargi pozwana wiąże w tym zakresie z wadliwą oceną dowodów. Natomiast Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym jest związany podstawą faktyczną zaskarżonego orzeczenia, a skarga kasacyjna nie może być oparta na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 i 398¹³ § 2 k.p.c.). Skarżąca reguły tej nie respektuje odwołując się w zarzutach skargi wprost do treści art. 233 § 1 k.p.c., z czym wiąże następnie oczywistą zasadność skargi. W konsekwencji argumentacja przytoczona we wniosku nie wykazuje tezy, iż zaskarżone orzeczenie stanowi konsekwencję kardynalnych błędów procesowych, których efektem jest orzeczenie oczywiście wadliwe.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu; o kosztach postępowania kasacyjnego orzekając na podstawie art. 98 § 1 i 3, 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.